

[Ninn-Hansen.]

Det ærede medlem hr. Henry Christensen henviste til udvalgsbetænkningen fra 1958. Den står i Folketingstidende, tillæg B. 1957-58, sp. 1209, og jeg skal ganske henvise til den forståelse, der dengang var fra den højtærede ministers side, og hans velvilje over for dem, der ydede noget selv, erhvervs-studerterne. Også dengang rejste vi tanken om skattefradrag for forældrene til de uddannelsessøgende. Jeg minder også om den debat, vi havde i 1960, hvor vi ikke kunne stemme for den højtærede ministers forslag ud fra den betragtning, at vi ønskede at få det, vi kalder en helhedsløsning, således at de, der yder noget selv, bliver tilgodeset i samme omfang som de andre, samfundet yder til.

Den højtærede minister har jo ment med dette forslag, at vi skal gå bort fra den fordeling, vi på et tidspunkt nåede frem til, halvdelen til lån og halvdelen til legater. Den højtærede minister henviste i denne forbindelse til den gule betænkning. Men der er jo også andre betragtninger fremme, også fra de studerendes side. I går stod der en kronik i Berlingske Tidende, skrevet af en mediciner. Jeg vil anmode om tilladelse til at oplæse et par ganske korte afsnit af denne kronik:

„Der eksisterer ikke nogen rimelig begrundelse for en stipendieordning, og jeg vil foreslå, at ungdommens uddannelsesfond kun kommer til at råde over lånemidler.“

Og senere:

„Kravet om ret til amortisering af uddannelse burde derfor rejses. Det kunne f. eks. gøres på den måde, at studenten efter bestået embedseksamen kunne afskrive den kapitalmængde, han havde investeret i sin uddannelse, med 15 pct. om året — ligegyldigt om disse midler stammede fra egenkapital eller var lånemidler fra staten“.

Jeg mener, det er nødvendigt at have en stipendiemængde i ungdommens uddannelsesfond. Man kan ikke her generalisere de forskellige uddannelsesområder; nogle steder gælder det, at lånemidler er bedre anvendelige end andre steder. Jeg mener, at der er noget rigtigt i tanken om at yde så meget som muligt gennem lån, også fordi den pågældende, der modtager lånet, ikke

på samme måde kommer i gæld til samfundet, men kommer til at tilbagebetale lånet. Hvis man ikke synes, at dette er en tilstrækkelig gunstig måde at stille lånemidler til rådighed på, vil vi gerne i udvalget virke for, at man gør denne form mere tiltrækkende og f. eks. gør det — som den unge medicinstuderende er inde på — til en skattefri afskrivning af lån op til et samlet beløb på 10 000-15 000 kr. med 2 500 til 3 000 kr. årlig. Vi ved godt, at det for mange unge, når de er færdige med deres uddannelse og har optaget lån, kan være svært i de første år at tilbagebetale dem, fordi de får andre udgifter f. eks. ved etablering, eller måske gifter de sig og har udgifter ved at sætte bo. Det kunne da være rimeligt med muligheden for afskrivning; hvis man betragter uddannelsen som en investering, hvorfor så ikke give mulighed for afskrivninger på dette område?

Vi vil gerne med den højtærede undervisningsminister og med udvalget drøfte denne tanke, og hvis man mener, at vi på dette grundlag kan forøge lånemassen i forhold til legatmassen, så er vi inde på noget af det, vi finder rigtigt.

Med hensyn til at støtte dem, der yder noget selv, kan jeg i øvrigt henvise dels til det ærede medlem hr. Henry Christensens bemærkninger, dels til de bemærkninger, jeg fremkom med tidligere på dagen i forbindelse med det lovforslag, venstre og de konservative har fremsat. Det, vi ønsker, er en samlet lovgivning; vi stiller os positivt over for en løsning. Vi ønsker selvfølgelig at få en række spørgsmål undersøgt i udvalget; forslaget fra den højtærede minister bygger ganske vist på en betænkning, men som det er meddelt, omfatter det materiale, der er indgået i betænkningen, alene den egentlig studerende ungdom; der er altså ikke noget tilsvarende materiale for de øvrige kategorier, der skal støttes gennem ungdommens uddannelsesfond, og derfor er det naturligt nærmere at drøfte deres behov, medens vi jo for en stor del, hvad de studerende angår, kan holde os til de oplysninger, der er givet i den gule betænkning.

Det er også et spørgsmål, om man i tilstrækkelig grad har placeret seminaristerne, som blev nævnt, og jeg vil også nævne gymnasiasterne, under ungdommens uddannelsesfond. Vi kender jo eksempler på, at det